

Motion till riksdagen 2009/10:C388

av Jan Lindholm m.fl. (mp)

De orörda älvsträckorna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att stoppa fortsatt exploatering av orörda älvsträckor.

Bakgrund

Elcertifikaten för småskalig vattenkraft har inneburit ett starkt ökat tryck på utbyggnad av många tidigare ej reglerade vatten. På ett stort antal platser i landet hotas tidigare orörda älvsträckor. Det senaste argumentet för att bygga ut fler orörda vatten är att det krävs som reglering av vindkraften. Det är ett dåligt, för att inte säga felaktigt, argument. Ingen har hävdat att man måste bygga ut vattenkraften för att klara av att ersätta den effekt som försvinner när en kärnreaktor snabbstoppas. De omedelbara effektförlusterna är betydligt större när en kärnreaktor tvingas snabbstoppas än när det slutar blåsa. Även vindkraftverk som står inom synhåll från varandra slutar producera med viss tidsförskjutning.

Teknik för att lagra effekt och buffra på nätet utvecklas redan, och med ökad sammankoppling av produktion över stora avstånd minskar risken att hela produktionen faller bort samtidigt. Andra långsiktigt hållbara sätt att producera el utvecklas också. Vågkraft och solel kommer snabbt i många länder. Med en ökad handel av el blir lokala variationer mindre problematiska.

Förslag till åtgärd

Domstolar tolkar miljöbalken på ett sätt som ständigt tycks gå naturvärden emot och exploatering till mötes. För att ändra på detta sätt att använda vår

Fel! Okänt namn på

lagstiftning finns det självklart ett stort antal möjliga åtgärder förutom att ändra lagen.

Regeringen kan uttala sin uppfattning om villkoren för energiproduktion för att på så vis ge domstolar och exploatörer ledning. Ett uttalande regeringen skulle kunna göra är att tydligt deklarerat att export av förnyelsebar energi är positivt så länge det inte sker på bekostnad av den biologiska mångfalden. Det är egentligen en självklarhet enligt vår lagstiftning men det behöver uppenbarligen strykas under.

Regeringen skulle även kunna besluta att snabbt avsluta systemet med elcertifikat till den småskaliga vattenkraften. Man kan beskriva det nuvarande systemet som en kraftig subvention för att skada de få riktigt värdefulla levande vatten vi har kvar i landet. Att upphöra med subventioner till sådant borde vara ett lätt beslut att ta för vilken regering som helst.

Regeringen skulle även kunna använda möjligheten till teknikupphandling som jag påpekat i ett flertal andra motioner. Varför inte gå samman med övriga nordiska länder och ta fram ett underlag för en beställning som innebär en utmaning till företagen att på 3 år ta fram en teknik som klarar av att i nätet buffra en viss effekt under en viss tid. För att utforma kravet i detalj krävs naturligtvis att man anlitar experter som kan göra bedömningar av vilken utveckling som kan anses ske även utan utmaningar. Teknikupphandlingar bör användas för att minst halvera den tid inom vilken man kan anta att den nya tekniken annars skulle komma fram eller för att minst fördubbla kapaciteten.

Riksdagen bör ge regeringen till känna som sin uppfattning att regeringen snarast bör agera för att hindra fortsatt exploatering av orörda levande älvs-träckor genom att använda de i motionen föreslagna verktygen.

Stockholm den 4 oktober 2009

Jan Lindholm (mp)

Thomas Nihlén (mp)

Mats Pertoft (mp)

Peter Rådberg (mp)

Tina Ehn (mp)